

Vignoble
du Château de
Bousval *ee*

PERSDOSSIER

**DE BELGISCHE WIJN
CHÂTEAU DE BOUSVAL
HULDIGT HAAR NIEUWE
WIJNKELDER IN**

van 23 tot 26 mei 2019

© Vincent Brisson

DE WIJNGAARD VAN HET CHÂTEAU DE BOUSVAL HULDIGT VAN 23 TOT 26 MEI HAAR NIEUWE WIJNKELDER IN, ONTWERPEN DOOR HET ARCHITECTENBUREAU AWAA VAN CHARLY WITTOCK. DE WIJNGAARD SCHRIJFT ZICH IN BINNEN EEN BIOLOGISCHE EN EXPERIMENTELE BENADERING VAN LANDBOUW DOOR TE EXPERIMENTEREN MET BIODYNAMIE EN PERMACULTUUR. DE WIJNKELDER INTEGREERT ZICH OP DUURZAME WIJZE IN DE WIJNGAARD. OP DEZE GELEGENHEID WORDT IN MEI EN JUNI DOOR GALERIE ESTHER VERHAEGHE- ART CONCEPTS EEN TENTOONSTELLING VOORGESTELD MET HEDENDAAGSE KUNST. DE WIJNGAARD IS TOEGANKELIJK VOOR HET PUBLIEK MITS RESERVATIE. DE EERSTE OOGST DIE WORDT VERKOCHT WORDT VERWACHT VOOR DE HERFST VAN 2020.

DE WIJNGAARD

een broeiplek voor biodynamie en permacultuur

De wijngaard van 5,2 hectare die op esthetisch vlak homogeen is, omvat verschillende soorten grond, hellingen en liggingen die het mogelijk maken drie verschillende druivensoorten te planten: chardonnay, pinot noir (1hectare 15) en pinot gris (35 are).

Sinds 2014 evolueert de wijngaard, omzoomd door bloemen met velden en hagen, met haar micro-organismen, natuurlijke roofdieren, peulvruchten en gecontroleerde groene bodem volgens een benadering van biologische landbouw, zoals Michel Verhaeghe steeds gewenst heeft.

Met geduld, observatie en nederigheid plant Germano Prior de werken in functie van de natuurlijke cycli van de wijngaard, die nauw verbonden is met het kosmische ritme, en volgt de rituelen van de biodynamie die voor de klassieke cultuur is wat homeopathie is voor de geneeskunde.

Onlangs heeft de wijngaard zich gericht op permacultuur op aanraden van Philippe Vaisière, bosbewerker en wijnproducent. Er werden nieuwe bloemen en planten geplant in de tussenrijen om de ranken een nieuw biologisch evenwicht te geven. Het doel is om geen compromissen te sluiten met de chemische industrie. Het ideaal voor Vincent Dienst, meester van de wijngaard, is om deze filosofie tot het einde van het vinificatieproces verder te zetten. Poëzie in een fles. Een natuurlijke fertiliteit. Wijn in harmonie met haar eigen gist.

Wanneer de wijn lang genoeg in de kuipen heeft gerust van de wijnoogst van 2018, de derde wijnoogst na de eerste druppels van 2016 en de kleine oogst van 2017,

wordt overgegaan op het bottelen, etiketten aanbrengen en de commercialisering die is voorzien voor de herfst 2020 met vier cuvées, een « grand vin » chardonnay, een chardonnay « second vin », pinot noir en pinot gris. Het resultaat is dat van de ontmoeting tussen de mens, de wijngaard, fauna, flora, de hemel en de grond van Bousval. Een nieuwe terroir waar men nu pas over begint te horen. Een nieuwe Belgische wijn op 20 minuten van Brussel, anders dan wat we verwachten van de Waalse standaard waarmee die moet worden vergeleken!

DE WIJNKELDER VAN DE ARCHITECTEN AWAA, anders dan de meeste wijnkelders

In tegenstelling tot hedendaagse wijnkelders waar de eenvoud van het proces voorrang krijgt op ecologie, is het Château de Bousval, bijgestaan door het architectenbureau AWAA, de uitdaging aangegaan om kwaliteit, biodynamie en duurzame ecologie te combineren, een première in het milieu.

Vanaf het begin van het project heeft Michel Verhaeghe de Nayer zichzelf de uitdaging opgelegd om in het domein van het Château de Bousval een eco-verantwoordelijke wijnkelder op te trekken, terwijl de huidige praktijk op zoek is naar een vereenvoudiging van alle productiestappen via moderne technologie.

Om dat te doen heeft men beroep gedaan op het Belgische architectenbureau AWAA van Charly Wittock, bekend in heel de wereld voor zijn vernieuwende visie en voortdurend onderzoek naar nieuwe uitdagingen. Deze ontmoeting tussen twee gepassioneerde perfectionisten heeft geleid tot het ontstaan van een nieuwe wijngaard die zeer bijzonder is en een voorloper in haar domein.

© Vincent Brisson

De sleutelwoorden: een eco-verantwoordelijke benadering, weinig afval, weinig grijze energie, hernieuwbare en recycleerbare materialen, geen buitensporig budget. Een uitdaging die het bureau AWAA met brio is aangegaan door strategieën, vernieuwingen en vernuft te combineren.

Een krachtige tool, lang leefbaar met respect voor het milieu

Oorspronkelijk werd het project ontwikkeld om in beton te worden uitgevoerd. Het is vervolgens geëvolueerd naar een structuur in hout zonder fundering in de grond. MATRICIEL, een bureau dat advies geeft omtrent energie, milieu en speciale technieken, heeft de thermische implicaties berekend van een dergelijke verandering van materiaal op de ecologische prestatie.

Een gespecialiseerde timmerman, Axel KETELE, werd opgenomen in het team om de structuur in hout uit te werken op een sokkel van beton. De verticale bekleding in spar werd in het zwart bewerkt om die zo optimaal te integreren in het landschap.

Een mooi silhouet in hout met welvingen

Met haar unieke, gewelfde vorm, haar felgroen dak dat mooi samengaat met de fauna en de flora van de oorspronkelijke setting, en haar hoge ramen die het zonlicht weerkaatsen, gaat de wijnkelder perfect op in haar omgeving, klaar om de wijnoogst te ontvangen die slechts een paar meter verderop werd geoogst en zo de verderzetting

van het werk garandeert van de wijngaard. Vanaf de grote gistingsruimte tot aan de nabijgelegen ruimtes voor fermentatie, vaten, laboratorium en distillatie eenheid, werd alles getekend met een grote beheersing zodat het hele proces om wijn te maken zo natuurlijk mogelijk gebeurt en zodat men de artificiële installatie kan vermijden van pompen, verlichting, airconditioner, enz.

Een zeldzame nabijheid tussen wijngaard en kelder

Wat de stille kracht vormt van dit gebouw dat werd ontworpen door Charly Wittock en zijn team (AWAA), is de onmiddellijke nabijheid van de bewerkte gronden.

Alvorens zelfs de plannen te ontwerpen voor de wijngaard van Bousval, hebben de architecten zich ondergedompeld in de wijnwereld van de Bourgogne, een immersie om alles te leren over technische beperkingen en het maken van wijn.

Uit deze observatie is men tot de constatering gekomen dat de wijngaarden normaal verder af liggen van de wijngaard. Steeds vanuit het verlangen naar het verminderen van de ecologische voetafdruk en dus vanuit de wil om verplaatsingen te beperken, ging het bureau AWAA in tegen het klassieke schema en heeft de wijngaard in rechtstreeks contact ingeplant in de site.

Het architecturaal object als steun voor het productieproces

Een van de belangrijkste elementen van het

© Vincent Brisson

Museum in New York en onlangs één in het Centre Pompidou in Parijs.

ARTISTIEKE WIJNONTMOETING AAN DE FLANK VAN EEN BERGHELLING

Esther en Michel Verhaeghe de Naeyer nodigen liefhebbers van wijn en hedendaagse kunst uit om hun respectievelijke passie te delen voor kunst en wijn, door te profiteren van de ontdekking van de gloednieuwe wijnkelder van de wijngaard.

“We hebben elk onze obsessie. Hij de natuur, ik de kunst. We hebben onze passies willen samenbrengen. Michel waardeert kunst, maar zijn passie is zijn wijngaard. Voor mij was het essentieel om me ook in zijn project te werpen. Mijn streven naar meer authenticiteit, om het heilige aspect van kunst terug te vinden en haar kracht te delen, komt overeen met heel wat aspecten van de projecten van Michel. Zowel bij hem als bij mij is er het verlangen om een deel van de schoonheid van de wereld over te brengen,” zegt Esther Verhaeghe de Naeyer.

Bij het koppel Verhaeghe de Naeyer, is er wijn...

bureau AWAA was om de verschillende delen van het gebouw in en enfilade te ontwikkelen zodat de structuur zich wegcijfert voor het proces dat nodig is voor de wijnbouw. Ondanks de technische beperkingen van de constructie om te werken met de zwaartekracht voor de distributie van de wijn, geeft het gebouw de indruk uit de grond te komen en geleidelijk aan naar boven te glijden om de grote toegangsportalen van het onthaal te bereiken aan de gistingruimte.

Een potentieel van +/- 30.000 flessen per jaar, 22.500 liter wijn per jaar, 2.500 liter eau-de-vie met druiven

Het architectenbureau tekent hier, in Bousval, de meest elegante combinatie van een wijnkelder- wijngaard waar de vereisten van pure techniek perfect samengaan met vakmanschap.

Over het bureau AWAA

De belangrijkste realisatie van het bureau AWAA zijn de Bibliotheek Wittockiana, de site van Brouwerij Duvel Moortgat, de Hallen van Schaarbeek, Winery, Caméléon, alsook talrijke privé residenties en scenografieën zoals voor het Whitney

Door eigenaar te worden van het Château de Bousval is de droom van **Michel Verhaeghe** in vervulling gegaan. Hij heeft zijn ingeslapen land wakker gemaakt door het een nieuwe energie te geven, die van een wijngaard. Een gekke droom, maar tegelijk ook niet. Geduld, uithouding en doorzettingsvermogen. De wijngaard schrijft zich in binnen Agriculture Biologique, een test van de praktijken van Biodynamie en richt zich ook op Permacultuur.

Het vergt moed om onvruchtbare velden te transformeren in vruchtbare grond en de grond te sublimeren in een buitengewoon wijnavontuur in deze regio. En dat in perfecte overeenkomst met de natuur en ervoor samen te werken met een briljant team van professionals die de uren dat ze werken niet eens meer tellen. Het is de uitdrukking van een vrije en gelukkige wil: een opmerkelijke ervaring overzetten in een glas wijn.

Bij het koppel Verhaeghe de Naeyer, is er kunst...

Met dezelfde inzet en koppigheid als haar echtgenoot, leidt **Esther Verhaeghe** op haar manier een andere zoektocht om zaken te delen. Het is aan de hand van haar passie

© Jasmine Van Hevel

voor kunst dat ze ervaringen wil creëren, ontmoetingen laten plaatsvinden en banden smeden met haar nomadische galerie Esther Verhaeghe -art concepts die sinds 2013 bestaat en in Brussel tentoonstellingen organiseert van Belgische en buitenlandse kunstenaars. Net zoals kunstenaars voelt ze de behoefte om zich uit te drukken om de complexiteit van de wereld te vatten en zich meester te maken van de paradoxen van het leven. Voortgedreven door deze energie deelt Esther wat voor haar betekenis heeft. Ze maakt tentoonstellingen met een vrijheid aan keuzes zonder limieten en zet die voort zodat het leeft en circuleert. Ze houdt ervan om een esthetisch project te ontwikkelen dat, op de site van de wijngaard van Bousval, getuigt van een dialoog tussen de kunstenaars, de natuur, de omgeving, de aarde en wijngaarden.

De inhuldiging van de wijngaard biedt de gelegenheid om een tentoonstelling voor te stellen in een uitzonderlijk gebouw van Charly Wittock. Naast een selectie uitgenodigde kunstenaars, stelt Esther Verhaeghe ook een reeks werken voor uit de privécollectie van het koppel.

Daniel Enkaoua, de eerste uitgenodigde kunstenaar

De eerste tentoonstelling in de wijngaard verwelkomt Daniel Enkaoua met zijn schilderijen van landschappen, een echo aan de glooiingen van Bousval. In maart stelde hij zijn portretten en stillevenstentoon bij Esther in de Gallery Space op het Kasteleinsplein in Brussel. Deze tentoonstelling is er het vervolg van en is volledig gewijd aan de viering van de wijngaard.

“Onze wereld gaat de verkeerde kant uit. Het is tijd om terug te keren naar de basics. Ik weet dat het naïef of new age kan klinken maar dit project maakt me gelukkig. Enkaoua is de kunstenaar die me op het juiste spoor heeft gebracht. Zijn schilderijen doen me goed. Ik hou van de idee dat, net zoals bij de wijngaard, kunst zeer diepe wortels moet hebben om smaak te hebben,” concludeert Esther Verhaeghe de Naeyer.

De street culture heeft het kunstwerk uit de galeries gehaald. Esther Verhaeghe weet dat al langer. Hier, op het domein van het Château de Bousval, heeft ze de mooiste plek gevonden om de kunstenaars te promoten van wie ze houdt. Naar aanleiding van de inhuldiging van deze nieuwe wijngaard, heeft Esther gekozen voor een accrochage die getuigt van een grote gevoeligheid. Ze stelt, onder andere, het werk voor van een kunstenaar door wie ze gefascineerd is en van wie ze al verschillende keren het werk heeft tentoongesteld in haar nomadische galerie Art Concepts: de Frans-Israëlische kunstenaar Daniel Enkaoua.

Kunst en wijn brengen mensen samen, zei Goethe. Door te kiezen voor Daniel Enkaoua, werkt Esther terzelfdertijd aan de toenadering van haar passie voor kunst en die van haar man voor de natuur, terwijl ze tegelijk onze menselijkheid in vraag stelt. De schilderijen van de kunstenaar bezingen de diepte van het dagelijkse leven en vinden hier, tegenover de jonge wijngaard van Bousval, een bijzondere vibratie. Ze stellen de natuur in vraag en spreken ons aan als mens die de planeet bewoont die het onderwerp is van zoveel uitdagingen. Met de impact van de

© Jasmine Van Hevel

klimaatopwarming, onder andere op de wijnbouw, en met nieuwe wijnen, is de transhumaniteit begonnen. De artistieke creatie wordt er ook door verstoord. Daniel Enkaoua houdt ervan zich te voeden met landschappen. Hij is iemand die vragen stelt over onze gevoelige benadering van de natuur en over de manier om de wereld van morgen te leren kennen.

Daniel Enkaoua is in 1962 geboren. In zijn atelier in Barcelona dat naast zijn woning ligt, laat hij zijn partner en hun kinderen poseren alvorens zich te laten inspireren door de landschappen van Catalonië om ons schilderijen te tonen die getuigen van een ongelooflijke spiritualiteit en waarin elke dag iets onbekends verschijnt. Enkaoua is vooral bekend door zijn portretten. Maar de landschappen die hier te zien zijn, zijn eveneens portretten. Zijn landschappen hebben « de waardigheid van een gezicht », zoals Grégoire Polet, schrijver en auteur van een tentoonstellingscatalogus van de kunstenaar, het zo mooi verwoordt. Eén ding is zeker: door voor een echo te zorgen van het aura van de kunstenaar binnen de wijngaard van Bousval, biedt Esther Verhaeghe het publiek een zeer mooie metaforische reis. En de ziel van de wijn komt zingen in de doeken van Enkaoua...

Esther Verhaeghe de Naeyer

Esther Verhaeghe de Naeyer heeft kunstgeschiedenis, literatuur en filosofie gestudeerd aan de Universiteit van Oxford. Ze heeft haar opleiding verdergezet met een MBA in Londen.

Ze begint haar carrière met een stage bij Christie's en Phillips. Als ze pas gehuwd is, vestigt ze zich met haar echtgenoot in Maastricht. Ze gaat er werken voor Axel Vervoordt rond projecten voor beurzen, opendeurdagen, biënnales.

“Mijn moeder heeft altijd kunst verzameld en stijlen gecombineerd. De trigger kwam door met Axel Vervoordt te werken. Ik heb mijn stijl verder laten gelden voor eclectisme, de mix van stijlen en periodes.”

Terug in Brussel werkt Esther Verhaeghe de Naeyer bij Phillips Auction en daarna bij Pierre Berger. “Het was te commercieel. Men sprak alleen van zakencijfers en resultaten. Ik vroeg me af of men wel nog beseftte wat kunst was en of men er niet de ziel van verloren was.”

Wanneer de veilingzaal Pierre Berger de zetel in Brussel sluit, besluit ze het milieu van de kunsthandel te verlaten om meer diepgang te vinden, het heilige aspect van de kunst. Begint 2013 opent ze haar galerie dichtbij het Brugmannplein in Brussel. Op haar eerste tentoonstelling stelt ze het werk van Daniel Enkaoua voor, een Franse kunstenaar die in Barcelona gevestigd is. Hij maakt schilderijen met een klassieke toets en een kracht en evocatie die in de smaak valt bij critici. Een groot succes. De galerie gaat de volgende drie jaar gestaag verder.

“Toen ik Enkaoua in 2008 heb ontdekt, was het een shock. Ik voel in zijn werk een helende kracht die me heeft gekalmeerd. Zijn werk heeft echt iets met me gedaan.

© Jasmine Van Hevel

Het is zowel menselijk als spiritueel. Het was een grote 'coup de foudre'. Alsof die schilderijen mijn kinderziel beroerden. Als een liedje dat men kent, zegt Esther Verhaeghe de Naeyer. Deze troostende kracht, tussen lijden en geluk, is wat ik zoek in kunst. Een 'coup de foudre' die verbanden legt. Een windvlaag, het overzetten van kracht. Dit idee van een transmissie tussen de kunstenaar, het werk en de wereld passioneert me."

Eind 2015 wordt galerie Esther Verhaeghe de Naeyer nomadisch. Ze organiseert twee à drie tentoonstellingen per jaar, in Hangar Art Center, Kasteleinsplein, in Brussel.

OPEN VOOR HET PUBLIEK

De wijngaard is open voor het publiek op 24/25/26 mei; 14/15/16 juni en 21/22/23 juni mits inschrijving en reservatie van een betalend geleid bezoek aan de site:

<https://www.eventbrite.com/e/week-ends-vi-sites-guidees-vignoble-du-chateau-de-bous-val-juin-2019-tickets-60350007497>

OPENINGSUREN

Vrijdag 14 JUNI

14u30- 16.00
15.00 - 16.30
17.00 - 19.00

Vrijdag 21 JUNI

14u30- 16.00
15.00 - 16.30
17.00 - 19.00

Zaterdag 15 en zondag 16 JUNI

11u00 - 12u30 / 13u00

Zaterdag 22 en zondag 23 JUNI

11u00 - 12u30 / 13u00

MIDDAGPAUZE

14u30 - 16.00
15.00 - 16.30
17.00 - 19.00

Perscontact

CaracasCOM - www.caracascom.com
info@caracasom.com

T 32 2 560 21 22 - M 32 495 22 07 92

—
*Kunst heeft alles te maken met het leven.
Wijn ook. De wijngaard bestaat maar als die
zich uitbreidt. Hedendaagse kunst ook.*